



Minister Finansów

Warszawa, 24 kwietnia 2023 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: DSP13.056.8.2023
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

w odpowiedzi na petycję przesłaną 6 lutego 2023 r. w sprawie zwiększenia budżetów gmin „w postaci apelu do mieszkańców lub samoopodatkowania lub darowizny”, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Petycja zawiera szereg postulatów odnoszących się do obowiązujących zasad opodatkowania uregulowanych w: ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku od osób fizycznych¹ (postulat dobrowolnego powrotu do stawki 17%); z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych² (postulat dokonywania wpłat podatków i opłat lokalnych przez osoby z nich zwolnione oraz postulat samoopodatkowania się podatkiem od środków transportowych w zakresie samochodów osobowych, innych pojazdów spalinowych oraz innych pojazdów) oraz ustawach: z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym³ i z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym⁴ (postulat dokonywania wpłat podatków i opłat lokalnych przez osoby z nich zwolnione lub którym przysługują ulgi).

Wszystkie postulowane w petycji rozwiązania miałyby zostać wprowadzone na zasadzie dobrowolności tj. w drodze apelu do mieszkańców lub samoopodatkowania się lub darowizny.

Odnosząc się do powyższego wskazać należy, że możliwość samoopodatkowania się mieszkańców gminy przewiduje ustawa o referendum lokalnym. Zgodnie z nią mieszkańcy gminy, w drodze referendum, mogą postanowić o samoopodatkowaniu

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 70.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 333.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 888.

się na cele publiczne mieszczące się w zakresie zadań i kompetencji organów gminy (referendum gminne).

Uchwałą w sprawie przeprowadzenia referendum gminnego podejmuje rada gminy. W przypadku, gdy przedmiotem referendum gminnego jest samoopodatkowanie się mieszkańców na cele publiczne, uchwała rady gminy, oprócz elementów, jakie zawierać powinna każda uchwała w sprawie przeprowadzenia referendum, wskazuje także cel lub cele oraz zasady samoopodatkowania.

Referendum gminne przeprowadza się z inicjatywy rady gminy lub na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, wpływy z samoopodatkowania mieszkańców są dochodami gminy.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że o samoopodatkowaniu mieszkańców gminy rozstrzyga referendum gminne. Inicjatywa w zakresie przeprowadzenia tego referendum nie należy do Ministra Finansów.

Odnosząc się do propozycji nr 2 dotyczącej zwiększenia budżetów gmin poprzez przekazanie 1% swojego wynagrodzenia lub majątku (oszczędności) wskazać należy, że zgodnie z przepisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego darowizny na rzecz gminy są źródłem dochodów własnych gminy.

Instytucję darowizny normują przepisy Kodeksu Cywilnego. Zgodnie z nimi przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Darowizna jest dobrowolnym wsparciem dokonywanym przez darczyńcę z jego majątku

Obowiązujące przepisy prawa pozwalają zatem podatnikom dokonywać darowizny także na rzecz gminy.

Ze względów wskazanych powyżej stwierdzić należy, że realizacja postulatów wskazanych w petycji nie jest zasadna.

Podstawa Prawna

1. Art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).
2. Art. 2 ust. 2 pkt 2, art 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 741).
3. Art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40).
4. Art. 888 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. –Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, z późn. zm.).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Lachowicz

Dyrektor

Departamentu Polityki Podatkowej